

**CAPITAL CULTURAL
VALENCIANA
2018-2019**

1. Introducció

Garantir la “**territorialització**” de l'oferta cultural pública al nostre territori és un dels eixos sobre els quals se sustenta el ***Pla Estratègic Cultural Valencià 2016-2020 (Fes Cultura)***, presentat en març de 2016, l'eina fonamental que ha de guiar les polítiques culturals que es desplegaran des del Consell en els propers anys.

Per aconseguir eixe objectiu, el propi *Pla* llança algunes propostes: impulsar els *Consells Comarcals de les Arts, la Cultura i la Creativitat* que garantisquen la interlocució i la participació, elaborar un *Pla de Cultura de Proximitat* que permeta optimitzar la gestió de les infraestructures culturals i oriente les inversions o finançar el programa *Projectes d'Art i Cultura pel Territori* (PACTE), que haurà de facilitar que els municipis més allunyats i/o més desfavorits puguen accedir a programacions culturals de qualitat.

Amb tot això es pretén **garantir l'accés de tothom** als recursos culturals públics (independentment del seu lloc de residència), s'aposta per la **participació de la ciutadania** en la construcció de l'oferta cultural i, a més, es generen **nous públics**, especialment en sectors de la població que fins ara havien estat notablement desatesos (gent gran, joventut, xiquetes i xiquets, col·lectius en risc d'exclusió social, habitants del medi rural...).

L'eix estratègic de territorialització està, doncs, estretament lligat amb el de «**democratització i accés a la cultura**», que té la seua concreció amb el ***Pla Valencià de Democratització Cultural***. Ambdós eixos comparteixen alguns elements: l'aposta per apropar la cultura al conjunt de la ciutadania, la importància de la participació, la descentralització, el protagonisme creixent de les entitats que representen els sectors culturals, el pes que es dóna a la difusió i publicitat de l'oferta existent etc. I entre aquests elements comuns de treball ha estat, des del 2017, el reconeixement de ***Capital Cultural Valenciana***, per a aquells municipis que es distingisquen per apostar de forma decidida per la cultura.

2. Objectius generals

El projecte **Capital Cultural Valenciana (CCV)** té com a principals objectius:

- ◆ **Reconèixer** aquell municipi que faça una aposta decidida per la cultura com a instrument de cohesió social i de foment econòmic.
- ◆ **Descentralitzar** una part de l'oferta cultural que es promou habitualment des del Consell.
- ◆ **Millorar la comunicació** entre la Conselleria i els productors, distribuïdors i programadors culturals que hi ha al llarg i ample del territori.
- ◆ Assegurar el **dret d'accés universal a la cultura**, garantit per la legislació vigent i eix fonamental del Pla Estratègic de la Conselleria.
- ◆ Generar **activitat econòmica** en els municipis guardonats i en la seua zona d'influència a través del **turisme cultural** i dels **projectes empresarials** que puguen sorgir, en l'àmbit de la cultura, al caliu de la capitalitat.
- ◆ Propiciar **espais de trobada** (congressos, exposicions, cursos...) en punts del territori que no siguen les capitals provincials.
- ◆ **Vertebrar el territori** afavorint els intercanvis culturals i els desplaçaments a aquelles ciutats que siguen mereixedores del guardó.

3. Capital Cultural Valenciana. Què és?

El projecte **CCV** s'inspira en altres models similars que existeixen en diferents indrets (la *Capital Cultural Catalana*, les capitals culturals d'Amèrica Llatina...) i, sobretot, en la **European Capital of Culture**, iniciativa de la Unió Europea que ha tingut un notable èxit en les darreres dècades.

El reconeixement d'una ciutat europea com a **ECC** té com a principals objectius fer visible la **diversitat cultural** existent a Europa, incrementar el **sentiment de pertanyença** de la ciutadania al projecte europeu i, així mateix, fomentar la **contribució de la cultura al desenvolupament de les ciutats**. Per garantir això, la UE reconeix cada any una (o dues) ciutats, que hagen presentat prèviament projectes en els quals es valorarà: el foment dels valors europeus, el suport a activitats de cooperació internacional, les mesures per garantir l'accés i la participació en la cultura, aquelles que s'orienten a enfortir els sectors culturals i, per últim, la relació de tot això amb altres sectors, com ara el turístic, l'econòmic, el comercial, el comunicatiu, etc.

Deixant de banda els elements estrictament vinculats al tarannà europeu del projecte *ECC*, els objectius que planteja són perfectament aplicables al cas valencià, i es podrien traduir en:

1. **Accessibilitat i participació:** la *CCV* s'haurà de comprometre a desplegar propostes culturals que garantisquen l'accessibilitat universal i mesures per garantir la implicació i participació de la ciutadania en el disseny i desplegament dels projectes.
2. **Enfortiment dels sectors:** es valoraran especialment totes aquelles mesures que generen un enfortiment dels sectors culturals del municipi i/o comarca mitjançant la seua implicació directa o generant una activitat econòmica que els aporte major viabilitat.
3. **Promoció i implicació global:** per a l'èxit del projecte és fonamental que la *CCV* no siga només un projecte «sectorial», sinó que tinga la consideració de projecte col·lectiu que implique, en major o menor mesura, a les diferents àrees de govern de l'ajuntament i a la societat civil del municipi. Es valoraran especialment aquelles mesures destinades a promoure i donar a conèixer el projecte i les seues aplicacions.
4. **Impacte social i econòmic:** caldrà que la *CCV* siga percebuda per la ciutadania com una eina útil a mitjà termini, i per assegurar això serà fonamental assegurar un cert impacte social i econòmic de les activitats previstes.

4. Capital Cultural Valenciana. Què ofereix la Generalitat?

Des de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport entenem que el reconeixement com a *CCV* a un municipi és, per ell mateix, un important al·licient, ja que, com s'ha dit, pot generar activitat econòmica, participació ciutadana i reforçament dels sectors culturals d'àmbit local i comarcal.

Tot i així, fins que el guardó siga conegut i reconegut és important que la Generalitat faça diversos gestos per incrementar l'interés dels municipis per sol·licitar el reconeixement.

Entre altres mesures, la Generalitat Valenciana assumirà els següents compromisos:

- **Visibilitat i promoció** a través dels mitjans propis de la GVA (pàgina web, xarxes socials, senyalèctica, etc.). Per garantir això, l'acte de reconeixement formal comptarà amb la presència institucional del Consell.

- **Descentralització de projectes culturals singulars:** el municipi guardonat serà seu de, com a mínim, una exposició, una proposta escènica i un congrés o encontre organitzat per la Generalitat. En eixe sentit, la Conselleria es compromet a portar a la capital cultural de cada any el màxim possible de projectes culturals.
- **Col·laboració amb Turisme:** a través de la Mesa de Turisme Cultural, la Conselleria farà arribar a l'Agència Valenciana de Turisme i resta de components de la Mesa el projecte i les dades del municipi guardonat, perquè també siga incorporat als paquets turístics.

5. Capital Cultural Valenciana. Com es concedeix?

El nomenament de la *Capital Cultural Valenciana* es farà mitjançant un procediment obert i transparent. Les corporacions locals hauran de presentar, un projecte d'activitats de durada anual, un estudi de les infraestructures culturals disponibles al municipi (públiques i privades) i un informe de les despeses que anualment s'hi dediquen a matèries culturals. La Conselleria elegirà mitjançant una comissió de valoració, la Capital Cultural Valenciana d'entre els municipis presentats. Aquesta comissió estarà formada per:

- **PRESIDENT:** El Conseller d'Educació, Cultura, Investigació i Esport (o persona en qui delegue)
- **VICEPRESIDENT 1:** El Secretari Autonòmic de Cultura i Esport (o persona en qui delegue)
- **VICEPRESIDENT 2:** La Directora General de Cultura i Patrimoni (o persona en qui delegue)
- **SECRETARI:** El Director General de l'Institut Valencià de Cultura (o persona en qui delegue)
- **VOCAL:** Els caps dels serveis territorials de Cultura i Esport d'Alacant, Castelló i València.
- **VOCAL:** Una persona en representació de la Federació Valenciana de Municipis i Províncies.
- **VOCAL:** Una persona en representació del Consell Valencià de Cultura.
- **VOCAL:** Una persona en representació de l'Agència Valenciana de Turisme.
- **VOCAL:** Una persona en representació de les universitats públiques valencianes.

criteris de valoració: Màxim 100 punts.

1. Característiques del municipi. *Es valorarà fins a un màxim de 20 punts:*

Consistiria en fer una anàlisi actual del municipi de la seua situació cultural, atenent als següents apartats:

- a) Percentatge del pressupost municipal destinat a cultura en els últims cinc anys (sense incloure el pressupost dedicat a festes de la localitat).
- b) Infraestructures culturals públiques.
- c) Infraestructures culturals privades.
- d) Teixit associatiu de caràcter cultural (número d'associacions culturals, sense incloure les de caràcter festiu o recreatiu).

2. Característiques del projecte. *Es valorarà fins a un màxim de 50 punts:*

Es tracta de redactar en forma de projecte una proposta pensada per a ser desenvolupada al municipi, que continga tot l'espectre de la cultura, música i cultura popular, audiovisuals, arts escèniques i manifestacions artístiques i literàries. El projecte haurà de contemplar el pressupost, els recursos materials, personals i d'infraestructures per a dur a terme la proposta. Així com les estratègies de promoció i difusió que contemplen les activitats de la capitalitat. En este sentit es valorarà:

- a) Originalitat de la proposta.
- b) Qualitat de la proposta.
- c) Diversitat de la proposta.
- d) Pressupost i recursos (econòmics i humans) per dur-la a terme.
- e) Estratègies de promoció i difusió.

3. Incidència del projecte. *Es valorarà fins a un màxim de 30 punts:*

Es valorarà la incidència social que contemple el projecte, tant en el propi municipi com a la comarca, així com la implicació i participació de la ciutadania, els beneficis econòmics a curt i mitjà termini que comportaria el fet de la capitalitat cultural i la importància en els sectors culturals del propi municipi. En este sentit es valorarà:

- a) Incidència social en el propi municipi.
- b) Instruments de participació ciutadana.
- c) Incidència sobre la comarca.
- d) Incidència econòmica a curt i mitjà termini.
- e) Incidència sobre els sectors culturals.